

REPUBLIKA

ROK II. | ŁÓDZ, PIĄTEK 9 MAJA 1924 r. | NUMER POJEDYŃCZY MK. 250.000 | № 126
REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. | WYDANIE PORANNE. | GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14. | REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Lokaut górniczy w Niemczech.

450 tysięcy robotników bez pracy.

Sowiety zrywają stosunki handlowe z Niemcami.

OGÓLNA SYTUACJA LOKAUTOWA.

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
W zagłębiu Ruhry lokaut jest przeprowadzany nadal konsekwentnie. Wykluczono z pracy ok. 90 proc. robotników. Pozostali rozpoczęli strejk, tak, że we wszystkich kopalniach i fabrykach od kopalni zależnych praca jest wstrzymana. Bez pracy znalazło się ok. 450 tys. robotników. W kilku miastach brak oświetlenia gazowego. Dziś stanęły też koksownie, administrowane przez M. I. C. U. M. z powodu braku węgla. Co do stanowiska władz okupacyjnych, na razie nic nie wiadomo. Wśród związków zawodowych „ozersza się wiadomość, że w fabrykach A. I. C. U. M., gdzie dotychczas obowiązywał krótszy czas pracy niż to było przepisane w orzeczeniach sądu rozjemczego ministerstwa pracy, będzie również wzdłużony czas pracy. Negocjacje między robotnikami a właścicielami kopalni jeszcze się nie rozpoczęły.

INTERWENCJA RZĄDU RZESZY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
Położenie w strejku górniczym w zagłębiu Ruhry pozostaje bez zmiany. Obecnie strejkują 90 proc. kopalni. Minister pracy Rzeszy niemieckiej zwołał na dziś po południu konferencję przedstawicieli robotniczych związków zawodowych do gmachu ministerstwa pracy, celem omówienia położenia.
„Vossische Zeitung” donosi o kosztach obecnej walki oraz podkreśla, że koła przemysłowe obliczają straty w gór-

nictwie na 8—9 milionów marek złotych dziennie.
Dzienniki donoszą, że minister pracy Rzeszy dr. Braun wyjeżdża do zagłębia Ruhry, by tam pośredniczyć w załadunku zatargu górniczego.

VORWARTS“ O SYTUACJI

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
Lokaut w zagłębiu Ruhry trwa nadal. Wiadomości o jego rozmiarach są sprzeczne. Dzisiejsze pisma poranne donoszą o zamknięciu wszystkich kopalni zagłębia. Opór robotników przeciwko warunkom poddyktowanym przez właścicieli kopalni trwa nadal.
„Vorwärts” zauważa, że sprawa ta pociągnąć może za sobą bardzo poważne konsekwencje gospodarcze i polityczne, ponieważ przez lokaut właściciele kopalni wznowiają na własną rękę bierny opór. Pismo to wypowiada również obawę, że obniżenie ceny węgla będące od dłuższego czasu stałym żądaniem przemysłu niemieckiego w tych warunkach będzie niemożliwe, a przynajmniej na długo odłożone. Vorwärts zauważa, że właściciele kopalni dobrze o tem wiedzieli, gdy podejmowali decyzję w sprawie lokautu. Właściciele kopalni chcą uniknąć obniżania własnych zarobków.

Lokaut westfalski jest próbą przesunięcia ciężarów, wpływających z odškodowań na barki klasy pracującej. Właściciele kopalni wywołali nowy ostry spór socjalny, który w obecnych warunkach jest dla Niemiec samobójstwem. Spór ten zaostroża się jeszcze przez kontrakt z Micum, który wobec lokautu nie

może być wykonany. Władze okupacyjne przystąpią, być może, do sekwestracji węgla i do eksploatacji kopalni własnymi siłami.

„Vorwärts” zapewnia, że międzynarodowe związki zawodowe z wielką uwagą śledzą przebieg ruchu wśród robotników niemieckich na rzecz czasu pracy i utrzymania dotychczasowych zarobków. Robotnicy niemieccy mogą liczyć na bezwzględne poparcie ze strony międzynarodówki.

KRESTINSKI PRZECIWKO MISJI HANDLOWEJ.

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
„Lokalanzeiger” donosi, że między poselstwem rosyjskim w Berlinie, a sowiecką misją handlową istnieją ostatnio antagonizmy. Podróż Krestinskiego do Moskwy ma jedynie na celu początkowe kroki przeciwko reprezentacji handlowej, która była ośrodkiem komunistycznej agitacji w Niemczech.

O ZBADANIE STANU FAKTYCZNEGO ZATARGU

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
Prasa wieczorna stwierdza, że wiadomości, podane przez dwie gazety poranne o ustanowieniu niemiecko-rosyjskiego sądu rozjemczego dla rozstrzygnięcia sporu, wywołanego przez incydent w rosyjskiej misji handlowej, są nieprawdziwe. Międzynarodowe koła rzuciły tylko myśl, aby utworzyć komisję do zbadania sprzecznych twierdzeń, jakie zachodzą w opisach zająć, zarówno ze strony niemieckiej jak i rosyjskiej.

SOWIETY COFNĘŁY ZAMÓWIENIA W NIEMCZECH.

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
W związku z zamknięciem rosyjskiej delegacji handlowej w Berlinie władze sowieckie zarządziły, aby sumy pieniężne, ulokowane w bankach berlińskich zostały przesłane do innych państw. Część tych sum została już wycofana z banków berlińskich i wysłana zagranicę. Zamówienia, dokonane w Niemczech przez sowiety zostały cofnięte. Wartość tych zamówień wynosi 8 milionów dolarów.

MISJA SOWIECKA UPRAWIAŁA PRO PAGANDĘ WŚRÓD REICHSWEHRY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 8 maja.
Pruski minister spraw wewnętrznych w związku z interpelacją komunistów w sejmie pruskim, udzielił wyjaśnień w sprawie materiałów, skonfiskowanych przez policję w biurach sowieckiej misji handlowej. Znalaziono tam mianowicie broszury agitacyjne, przeznaczone dla propagandy wśród Reichswehry i Schupu. Broszury te były drukowane w październiku roku ubiegłego i wówczas zostały skonfiskowane. Jednak partia komunistyczna zdołała znaczną część nakładu tej broszury ukryć w sowieckiej misji handlowej. Minister oświadczył w dalszym ciągu, że według postrzeżeń policji, misja handlowa udzielała przytułku wielu zbiegom, ścigamy przez policję.

Porozumienie angielsko-belgijskie osiągnięto

na konferencji Mac Donalda z Hysmansem w Chequers.

Punkt ciężkości rozwiązania problemu reperacyjnego przechodzi do Niemiec.

Londyn, 8 maja.

Polska Agencja Telegraficzna.
Angielska radio - stacja w Leafield rozesała następujący komunikat iskrowy:
„Premjer Mac Donald za pośrednictwem ambasadora angielskiego w Paryżu przesłał pismo na ręce Poincarego, w którym zawiadamia premjera francuskiego o przebiegu odbytej niedawno w Chequers konferencji z ministrami belgijskimi. Pismo, utrzymane w tonie przyjaznym, wskazuje na czysto informacyjny charakter rozmowy, prowadzonej w Chequers. Premjer angielski w piśmie swem daje wyraz chęci uzgodnienia różnicy zapatrywań na kwestję odszkodowań i pisze, że konferencja w Chequers to właśnie miała na celu. Ministrowie belgijscy na kil-

ka dni przed przybyciem do Londynu konferowali z premjerem francuskim. Tym sposobem więc w rozmowach, prowadzonych następnie z Mac Donaldem, mieli możliwość ujawnienia punktu widzenia premjera francuskiego na sprawę odszkodowań. W kołach politycznych angielskich utrzymuje się ogólne przekonanie, że belgijscy mężowie stanu porozumiewawszy się poprzednio z Paryżem, potrafili w rozmowach, prowadzonych w Chequers, wyjaśnić pomyślnie wiele punktów spornych i oprzeć całą kwestję odszkodowań na podstawie bardzo sprzyjającej rozwiązaniu tej palącej sprawy i rokującej wiele nadziei, jeśli chodzi o aliantów. W ten sposób punkt ciężkości pomyślnego rozwiązania tego problemu przechodzi teraz do Niemiec.

KORESPONDENCJI MIĘDZY MAC-DONALDEM I POINCAREM NIE BYŁO

Paryż, 8 maja.
Wbrew wiadomościom, podanym przez prasę angielską i francuską, agencja Havasa stwierdza, że Mac Donald nie wystosował do Poincarego nowego listu. Premjer angielski po spotkaniu z ministrami belgijskimi, zgodnie ze zwyczajami dyplomatycznymi, przyjętymi wśród państw sprzymierzonych, polecił poinformować Poincarego o podstawowych tematach konferencji z belgijskimi mężami stanu. Na skutek właśnie tego zlecenia ambasador angielski w Paryżu złożył na Quai d'Orsay odpowiednią krótką instrukcją, jaką otrzymał z Londynu. Tem zapewne tłumaczy się wiadomość o liście Mac Donalda.

NARADY W SPRAWIE EWAKUACJI ZAGŁĘBIA RUHR.

Londyn, 8 maja.
Brukselski sprawozdawca „Timesa” donosi, że wczoraj po południu odbyła się w belgijskiej stolicy wymiana zdań w sprawie ewentualnej ewakuacji zagłębia. Jak slychać gen. Degoutte wskazał na niebezpieczeństwo, któreby wynikło na skutek zupełnego zniesienia obecnego systemu administracji okupacji nad Ruhra, zwłaszcza w zakresie administracji kolejowej.
Gen. Degoutte oświadczył, że aljanci powinni zostawić w zagłębiu Ruhry taką ilość pracowników kolejowych, jaka potrzebna jest do zupełnego zabezpieczenia najważniejszej linii kolejowej. Poza to należy także pozostawić w zagłębiu Ruhry pewną ilość wojsk okupacyjnych.

Prezvdent Coolidge zwyciężył w prawyborach

Paryż, 8 maja.

„New York Herald” donosi z Waszyngtonu, że senator Jognson poniósł przy prawyborach w Kalifornii klęskę. Coolidge zyskał tam większość 30 tys. głosów. Wobec tego rezultatu uważają wybór Coolidgea na prezydenta Stanów Zjednoczonych za zapewniony.

ZWYCIĘSTWO COOLIDGE'A W SAN-FRANCISKO.

Polska Agencja Telegraficzna.
Nowy Jork, 8 maja.
Przy wyborach w San Francisco Coolidge otrzymał 240 tysięcy głosów a jego przeciwnik Johnson 195 tysięcy głosów.

UTARCZKI NA GRANICY RUMUŃSKO-ROSYJSKIEJ.

Berlin, 8 maja.
„Vossische Zeitung” donosi, że Trocki, Kamieniew i Rykow przybyli do Kamieńca Podolskiego celem dokonania

inspekcji wojsk, dyslokowanych na pograniczu rumuńskim. Tensam dziennik donosi o utarczkach straży granicznych rumuńskiej i rosyjskiej nad Dniestrem.

Król rumuński w Szwajcarii.

Berno Szwajc., 8 maja.

Polska Agencja Telegraficzna.
Na bankiecie wydanym przez rząd związkowy szwajcarski na cześć rumuńskiej pary królewskiej, prezydent związkowy Szwajcarii wygłosił mowę, w której podniósł z zadowoleniem fakt, że stosunki między Rumunią a Szwajcariją coraz bardziej się zacieśniają, jakoteż, że rumuńska para królewska i rumuńscy ministrowie zechcieli osobiście poznać Szwajcarię. Mowę swoją zakończył prezydent toastem na pożytność narodu rumuńskiego.

Król Ferdynand w odpowiedzi swej zapewnił, że demokratyczne tradycje Szwajcarii, jej owocna praca i zamilowanie do pokoju zgodne są z intencjami narodu rumuńskiego. Po ciężkich walkach naród rumuński może się rozwijać i pragnie do rzucić swoją część do dzieła międzynarodowej solidarności i zgody, którego piastunką jest Liga narodów. Rumunja będzie starała się pogłębić duchowe i gospodarcze stosunki łączące ją ze Szwajcariją.

Auto-reklama „senatora z Honolulu“.

W jaki sposób p. Hammerling usiłuje przekupić prasę polską.

P. Hammerling, znany senator z Honolulu, był — jak w swoim czasie pisaliśmy — po wylądowaniu aresztowany przez policję nowojorską, nie wnet, dzięki wławiennictwu konsula polskiego, uwolniony jako „polski senator“.

Prokurator amerykański, jak się zda je, ostatecznie umorzył sprawę p. Hammerlinga o krzywoprzysięstwo, popełnione przy staraniach o obywatelstwo St. Zjednoczonych. Wobec tego, że p. Hammerling przyjął obywatelstwo polskie, łaskawie wybaczoną mu dawnym grzechy, Hammerling jest milionerem dolarowym) a takiemu dużo się wybacza.

Otóż Hammerling — uwolniony — robi jakies interesy w Ameryce, no i „rehabilitował się“. Oczywiście „rehabilitacja“ słono go kosztowała. Wyrazem reklamy, która p. Hammerling sobie urządził, jest sarnisty art. w nowojorskim „Kurjerze Narodowym“, oczywiście dobrze zapłacony. Ale p. Hammerling nie poprzestał na tem, że Nr. z ową reklamą rozesłał do mnóstwa ludzi w Polsce. Obecnie stara się usilnie, aby prasa krajowa przedrukowała ów art. z „Kurjera Narodowego“.

Administracja nasza otrzymała od Powszechnego Biura reklamy „Prasa“ w Krakowie następujący list:

Kraków, dn. 5 maja 1924.

Szanowna Administracjo!

W załączeniu przesyłam przedruk artykułu z „Dziennika (Kurjera, uwaga nasza) Narodowego“ w Nowym Jorku, omawiający działalność senatora Hammerlinga na gruncie amerykańskim.

Artykuł ten zechcą W. Panowie zamieścić w części redakcyjnej, o ile możności bez numeru kontrolnego. Li-

kwidując sobie koszta, jak za zwykłą reklamę, wedle cennika dla tej rubryki w której artykuł zostanie zamieszczony.

Ze względu na znaczne koszta, jakie pociągnie za sobą opublikowanie artykułu w prasie polskiej, liczymy na to, że W. Panowie prócz normalnego opustu, jaki zazwyczaj przy ogłoszeniach otrzymujemy, przyznają nam wyjątkowo pewną dodatkową bonifikację. O ten dodatkowy rabat prosimy dlatego, ponieważ p. senator Hammerling przeznaczył na cele tej publikacji pewien ryczałt, w którym musi się zmieścić pewna określona liczba czasopism. W spisie gazet, w którym artykuł ma się pojawić, uwzględniłmy również poczytny organ W. Panów, licząc na to, że W. Panowie pójdą nam w kierunku opustu jaknajdalej na rękę.

Nagłówek redakcyjny pozostawiamy uznaniu W. Panów, byleby nie stał w sprzeczności z tendencją artykułu. Rachunek wraz z egz. dowodowym, prosimy odwrotnie.

Z poważaniem
PÓWSZECHNE BIURO REKLAMY
„PRASA“ W KRAKOWIE.

Tak więc senator z Honolulu chce przekupić prasę polską, aby umieszczala sławiące artykuły.

P. Hammerling wraca do Polski. Mandatu senatorskiego nie złożył. Dopóki Senat będzie tolerował w swoim gronie tego człowieka, o którym nawet tak przychylny dla niego sąd marszałkowski Senatu polskiego orzekł mniej więcej, że niema dość danych, aby uznać go za zupełnie czci pozbawionego?

Ciekawymy, które pisma polskie przedrukują tę reklamę.

Arcybiskup Cieplak w Rzymie.

Rzym, 8 maja.

Polska Agencja Telegraficzna.

Wśród witających na dworcu ks. arcybiskupa Cieplaka przedstawiciele kolonii polskiej obecny był również poseł Zaleski, który po oficjalnej części powitania, złożył hołd przybytemu arcybiskupowi.

O godzinie 11-ej ks. arcybiskup Ciepl-

lak odprawił w kościele św. Stanisława nabożeństwo. Kościół był przepelniony. Prawdopodobnie arcybiskup Cieplak będzie przyjęty na audjencji przez Papieża.

W kołach watykańskich sądzą, że nie jest wykluczona możliwość nadania arcybiskupowi Cieplakowi godności kardynalskiej.

KONGRES KOBIEC W WEMBLEY.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 8 maja.

W czasie trwania wystawy w Wembley odbędzie się międzynarodowy kongres kobiet celem propagowania myśli pokoju powszechnego.

STANY ZJEDNOCZONE EUROPY.

Polska Agencja Telegraficzna.

Waszyngton, 7 maja.

Na konferencji międzynarodowej ligi kobiet dla propagandy pokoju i wolności bradowano nad sprawą utworzenia Stanów Zjednoczonych w Europie.

Nowe ugrupowanie w Europie. Francja—Włochy—Mała Ententa—Węgry—Polska.

Praga, 7 maja.

Polska Agencja Telegraficzna.

Półoficjalna czesko-słowacka „Republika“ omawia w artykule sprawozdawcy rzymskiego podróży dr. Benesza do Rzymu. Podróż ta ma stać w związku z zamiarem przeprowadzenia rokowań w sprawie stosunków włosko-czeskich i stosunków Włoch do małej ententy.

Po zawarciu traktatu handlowego włosko-czeskiego, mówił dalej korespondent tego dziennika, wyrażono w Rzymie życzenie, by Czechoi przyłączyli się do paktu między Włochami a Jugosławją w myśl status quo z roku 1919. Od przyłączenia Czech do tego paktu oczekują poprawy stosunków włosko-francuskich. Liczą się z tem, że w czasie wizyty dr. Benesza będzie można rozważyć

kilka kwestji środkowo-europejskich, między innymi kwestję węgiersko-czeską co umożliwiłoby ewentualne przystąpienie Węgier do małej ententy, które włoskie koła miarodajne uważałyby za gwarancję czysto obronnego charakteru małej ententy.

W kołach włoskich zwracają również uwagę na coraz widoczniejsze zbliżenie się Czechosłowacji do Polski, z którą Włochy w ostatnich czasach utrzymują bardzo dobre stosunki. Dalej sądzą, że na konferencji będzie omawiana kwestja besarabska i jej związek z kwestją rosyjską. W kołach politycznych twierdzą, że w Rzymie będzie stworzony początek nowego ugrupowania się środkowej Europy, które objęłoby Francję, Włochy, Małą Entente, Węgry i Polskę.

Uroczystości imienin prezydenta Rzplitej.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 8 maja.

W dniu dzisiejszym o godz. 8.15 rano orkiestra symfoniczna Filharmonji pod batutą p. Fietelberga oraz z głównym udziałem pro. Chojnackiego i Melcera grała na cześć imienin pana Prezydenta Rzeczypospolitej na tarasie pałacu belwederskiego. O godz. 9 oddział przyboczny ustawił się w szyku pieszym na dziedzińcu pałacowym w celu złożenia hołdu p. Prezydentowi Rzplitej z okazji imienin. O godz. 10 rano odbyło się nabożeństwo w kaplicy pałacu łażeniowskiego, na które zjawił się p. Prezydent Rzplitej z rodziną i otoczeniem. Następnie p. Prezydent ze swiatą udał się na dziedzińiec szkoły podchorążych, gdzie odbył się na cześć jego imienin przegląd chorągwi harcerek. Pan Prezydent przyjął

z rąk harcerek dyplom honorowy i znaczek harcerek. W imieniu harcerek przemawiał do p. Prezydenta gen. Osieński. Po powrocie do pałacu belwederskiego p. Prezydent przyjął życzenia kawalerów wojskowych i urzędników cywilnych.

O godz. 11 p. Prezydent w górnych apartamentach pałacu belwederskiego przyjął rząd in corpore. W imieniu ministrów p. prezes rady ministrów Grabski złożył życzenia p. Prezydentowi. Następnie p. Prezydent tamże przyjął delegację Senatu pod przewodnictwem marszałka Tramczyńskiego i posłów sejmowych pod przewodnictwem urzędującego wice marszałka Seydy i wice-marszałka Osieckiego i Moraczewskiego. Następnie p. Prezydent przyjął generalicję, w imieniu której przemawiał p. minister spraw wojskowych, gen. Sikorski.

Rokowania francusko-rumuńskie zostają ponownie podjęte.

Paryż, 8 maja.

Polska Agencja Telegraficzna.

„Echo de Paris“ donosi, że wiadomości rozszerzane zagranicą, jakoby rokowania pomiędzy Francją a Rumunią w sprawie zawarcia układu, na wzór układu francusko-czesko-słowackiego, nie doszły do skutku, są nieprawdziwe. Rumuński min. spraw zagranicznych Duca zaraz po wyjeździe rumuńskiej pary królewskiej ze Szwajcarii ze powróci do Paryża, celem podjęcia rokowań. Zdaniem

dziennika, nie wchodzi bynajmniej w rachubę to, aby Francja zagwarantowała Rumunii obecne jej granice. Przedmiotem nowego układu, którego tekst będzie przedstawiony Lidze Narodów, będzie jedynie kwestja dyplomatycznej współpracy obu państw, celem utrzymania istniejących traktatów bez jakichkolwiek zobowiązań układających się stron, co do stałego kontaktu oby sztabów generalnych.

LUIGI PIRANDELLO.

Ślub.

Cztery koszule, cztery prześcieradła, cztery halki — słowem, po cztery sztuki z każdej części garderoby i pościeli.

A ona każde sąsiadce oddzielnie pokazywała wyprawę swej córki, każdą nitkę zosobną, każdą wstawkę i chusteczkę od nosa, mówiąc przytem:

— Prawda, że czyste?... A jakie ładne?...

I wyjmowała z staroswieckiej szafy białe kawalki bielizny, powoli, zostrożna, by czasem nie powalać lub nie uszkodzić drogocennych skarbow.

Najpierw pokazywała kapy na kołdrach, pierwsze dwie przeznaczone na noc poślubną, ozdobione pięknymi haftami, z jedwabnymi frendzlami, dwie następne, zwyczajniejsze, bez ozdób — na dzień powszedni.

— To wszystko sama zrobiła... Ot, temi rękoma — i pokazywała czarne, popielane ręce. — Sama uszyłam, sama wyprałam, sama wyprasowałam... Wszystko sama zrobiłam... Nie szkodzi... Pan Bóg, który wszystko wie i wszystko słyszy, policzył lzy moje i dał mi zdrowie, abym mogła doczekać się pociechy od córki. Teraz mogę umrzeć... A mężowi swemu powiem w niebie, gdy się spotkam, że może być zupełnie spokojny o los

swej córki... Tyle się już dla niej wyczerpałam...

I lzy popłynęły jej z oczu.

Wytarła śpiesznie oczy brudnym fartuchem.

Marastella, panna młoda, siedziała cicho w kąci, wstrojona w najbogatsze szaty i przyglądała się matce, a gdy ta zalała się łzami, wybuchła również płaczem.

— Maruszka, Maruszka, uspokój się! Kumoszki obstały ją dookoła i każda starała się ją pocieszyć.

— Przestańże, uspokój się, nie płacz, oczki potem będą czerwone!...

— Przypomniał mi się tatuś!... — płakała Marastella.

Ojciec jej umarł tragiczną śmiercią siedem lat temu.

Był urzędnikiem celnym na granicy morskiej i pewnej, burzliwej nocy zginął w głębinie morskiej wraz z trzema kolegami.

Wszyscy jeszcze pamiętają, gdy rozpaczona żona i córka przybiegły z rozwianymi włosami na brzeg morza, całując zimny trup i krzycząc w niebogłoty.

Ale Marastella zamiast rozpacz nad trupem ojca, objęła rękoma zwisającą głowę innego topielca i zalkała boleśnie.

— Najdroższy! Najukochańszy!... Jak ty wyglądasz!...

Wszyscy osupiali nie wiedząc co ma ten okrzyk oznaczać: Matka topielca,

który nazywał się Tino Sparti i był bardzo ładnym, młodym człowiekiem, objęła ją czule i przycisnęła mocno do swych piersi.

Dlatego, gdy Marastella przed chwilą wspomniła o ojcu, kumoszki spojrzaly na siebie znacząco i starały się okazać jej jaknajwięcej współczucia.

Ale, Marastella nie płakała wcale z powodu śmierci ojca.

A może przyszło jej na myśl, że gdyby ojciec żył, nie dopuściłby do ślubu, który uważany był przez matkę za szczyt szczęścia.

Ile pracy kosztowało staruszkę, zanim zdołała przekonać córkę:

— Widzisz przecież jestem już stara... Długo nie pożyję... Czego się jeszcze możesz ode mnie spodziewać?... Co ty poczniesz sama jedna po mojej śmierci?

Tak, ale Marastella myślała zupełnie inaczej. Don Lisi Chirico jest bezsprzecznie ładnym, przystojnym człowiekiem, ale cóż z tego, skoro jest wdowcem i ma już blisko pięćdziesiątkę.

Żenił się poraz drugi raczej z musu, niż z dobrej woli, gdyż musiał mieć kogoś do utrzymania porządku w mieszkaniu.

— Nie szkodzi, że on jest stary — per swadowała matka — właśnie taki jest ci potrzebny... Ma przytem bardzo ładną pensję... Pięć lirów dziennie... A jakie mi szkani!...

Matka prowadziła ją często na wzgórze, skąd okiem można było ogarnąć całą posiadłość Chirica.

— Widzisz to może być twoje — mówiły sąsiadki — ten biały dom... szerokie pole, ogród i dwie stodoły.

Marastella chodziła całymi dniami jak obłąkana. W sercu jej walczyły ze sobą dwie potężne siły: bunt młodości i uległość względem matki.

Zdawało się, że pierwsza siła zwycięży.

Marastella ciągle jeszcze siedziała nieruchoma w kącie, gdy nagle drzwi się otwały i do pokoju wszedł Don Lisi Chirico.

— Boże święty! — krzyknęła matka — co się z tobą stało?...

— Ach, tak... — bąknął don Lisi — kazałem ściąć brode!...

Zdawało mu się, że choć tą inowacją odmłodzi swą postać, lecz niestety, na ogolonej twarzy znać było wyraźnie zmarszczki, rysy i żółta cerę skóry.

Don Lisi przybył ze swą siostrą Nela, która, jak przystało na matronę, była bardzo otyła i ciężko sapiała.

— Tak mu ładniej będzie i młodzie — wtrąciła, ledwo dysząc.

Wyjęła z pod fartucha kilka flaszek wina i wódki, postawiła na stole i chusteczką ocierała pot z twarzy.

— Zle może zrobił ciągnęła dalej. — Do twarzy mu bez brody! A gdzie Marastella? No, nie mówiłam, że płacze? Masz rację... Spóźniłmy się troszkę... Masz rację... Ale uspokój się... To jeć wina... Dwie godziny stroił się przed lu-

Wiadomości bieżące.

Dziś: † Grzegorza
Jutro: Izydora or.
—
Wschód słońca o g. 4.42
Zachód o g. 6.35
Wschł. księżycy o g. 1.26 r
Zachód o g. 0.00 r.
Długość dnia 13.51
Przybyło dnia g. 6.45

Dopłata do świadectw przemysłowych.

Izba skarbową ogłosiła rozporządzenie o zapłaceniu do świadectw przemysłowych.

Dopłata ta ma być uskuteczniiona w czasie od 15 b. m. do 30 czerwca i wynosi dla przedsiębiorstw handlowych kat. 1-ej — 1.431 franków dla kat. 2-ej — 188 franków, dla 3-ej — 37 franków i dla 4-ej — 14 franków zł.

Od świadectw przemysłowych dopłata wynosi dla 1-ej kat. — 4.295 fr. zł., dla 2-ej — 2.868 fr. zł., dla 3-ej — 1.41 fr. zł., dla 4-ej — 429 fr. zł., dla 5-ej — 145 fr. zł., dla 6-ej — 72 franki, dla 7-ej — 30 fr. zł. i dla 8-ej — fr. zł.

Cena karty rejestracyjnej podniesiona została z dwóch na 10 franków zł. b.

Przed wyborami do gminy żydowskiej.

Onegdaj wieczór odbyło się posiedzenie komisji wyborczej przy gminie żydowskiej.

Odczytano komunikat komisariatu rządu, stwierdzający, iż w Łodzi wybrani zostaną 35 członków gminy i 35 zastępców.

Członkowie wybierają 15 osób do zarządu i 15 zastępców.

Na miejsce p. Freilicha, który zrezygnował z godności członka komisji wyborczej, wybrany został p. Lipszyc.

Również przyjęto do wiadomości zaawizowanie komisariatu rządu, iż policja otrzymała instrukcję, co do wydawania deklaracji dla wyborców nieplacających składek.

Ostatecznie termin oddania deklaracji upływa z dniem 13 maja i do tego terminu wszyscy wyborcy winni złożyć swe deklaracje.

W końcu postanowiono wydawać w sprawach wyborców specjalne komunikaty. b.

O obliczenie zmian kosztów utrzymania. W związku z wprowadzeniem waluty złotej, miejscowa komisja do badania zmian kosztów utrzymania prawdopodobnie zwróci się do głównego urzędu statystycznego w Warszawie z wnioskiem o obliczenie zmian kosztów utrzymania raz na miesiąc. b.

W sprawie podatku dochodowego. Jak się dowiadujemy, ostateczny termin do składania zeznań do podatku dochodowego upływa z dniem 23 b. m. i termin ten nie zostanie przedłużony. b.

strem. Spójrz-no dobrze mu tak bez brody?

Marastella nie podnosiła głowy. Oczy jej ciągle napelniały się łzami.

— Patrz-no coś zrobił z nowym ubraniem — złościła się Nela — zgnoście całą marynarkę... Do ślubu zniszczysz ją zupełnie...

I ręka poczęła wygładzać poły marynarki, strzepując tumany kurzu.

Roboty było huk! Należało jeszcze załatwić pewne formalności, następnie trzeba było jechać do kościoła i cała uroczystość miała się skończyć o zmierzchu.

— Trzeba sproszyć muzykantów! — przypomniała sobie Nela — musimy tańczyć! Gitary i mandoliny!

— Uspokój się! — rzekł jej cicho don Lisi — Nie krzycz! Nie trzeba muzyki...

— Jakto? Dlaczego?

— Jeszcze niema roku...

— Jak Nunziata umarła? Głupstwo! Tańczyć przecież nie zoszkodzi!

— Nie, nie chce! Nie mam humoru! — i usiadł blady na krześle.

—

Późnym wieczorem szli dopiero do kościoła.

Marastella uwiesiła się szyi matki i znowu wybuchnęła głośnym łkaniem.

— Pójdę z tobą, córko, pójdę... — ussa kajała ją matka. — Nie bój się, nie stanie ci się krzywda...

Marastella jednak nie mogła się powstrzymać od łez.

O ofiarę magistratu na P. K. I. O. Jak się dowiadujemy, na najbliższym posiedzeniu rady miejskiej będzie zgłoszony wniosek, by miasto przyznało subsydjum polskiemu komitetowi igrzysk olimpijskich, co już uczynił magistrat warszawski. b.

Ciemna ulica. Mieszkańcy ulicy Kamiennej uskarżają się na ciemności egipskie, panujące na tej ulicy.

Magistrat nie kwapi się z oświetleniem tej ulicy, choć sprawę tę poruszano już kilkakrotnie. b

Żółwia poczta z Pabjanic. Mieszkańcy Łodzi uskarżają się na „urzędowanie” poczty pabjanickiej, dzięki której wysłane z Pabjanic listy nadchodzą do Łodzi dopiero na trzeci dzień. b.

Teatr, muzyka i sztuka.

TEATR MIEJSKI

Dziś t. j. w piątek teatr miejski daje sztukę Bakonvi'ego „Złota rękawiczka” z pp. Starską, Boneckim, Krasnowieckim i Komornickim w rolach głównych. W sobotę o godz. 4 po poł. dla młodzieży „Wesele” udział przyjmuje cały zespół. Wiecz. o godz. 8.15 „Zmiana dam” z pp. Marską, Jarkowską, Pawłowskim, Zniczem i Krotkiem na czele.

ZBRODNI SEKSUALNA.

Ujęcie zbrodni seksualnej pod kątem wątpliwości faktycznych i prawnych będzie przedmiotem odczytu, który wygłosi adwokat Zygmunt Lewartowicz w dniu 10 maja r. b. o godz. 8.15 w sali M. M., Traugutta 1. Analiza prawno-psychologiczna poszczególnych przestępstw seksualnych będzie podstawą jutrzejszego odczytu.

Kronika policyjna.

PRZY PRACY.

33 letnia Marta Stefaniak, zam. przy ul. Sikawskiej 23 podczas pracy w fabryce Gileasa uległa obcięciu palca.

Zawezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku odwiózł ją do lecznicy Kasy Chorych.

Robotnica fabryki Geyera przy ul. Piotrkowskiej 282, 18 letnia Polonia Blach, zam. przy ul. Przędzalnianej 31 podczas pracy przy maszynie uległa obcięciu dwóch palców.

Zawezwany lekarz odwiózł ją do lecznicy Kasy Chorych. p.

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

47 letni Eljasz Maust, zam. przy ul. Rzgowskiej 1 z zawodu technik dentystry czny z niewiadomego powodu w celu samobójczym napił się arszeniku.

Zawezwany lekarz pogotowia po wypompowaniu żołądka odwiózł go do szpitala Poznańskich. p.

Bała się.

Bała się zostać sama z tym człowiekiem, którego prawie nie znała, który był dla niej obcy i taki straszny.

— Odprowadzimy cię wszyscy — pocieszała ją nadal matka — nie płacz tylko głupiotka.

A ona płakała coraz głośniejsz, aż niektóre kobiety nie mogły dłużej wytrzymać i też się rozplakały.

Tylko donna Nela, siostra narzeczonego, zachowała spokój.

W ciągu swego życia była już na dwunastu weselach i wszędzie wkońcu płakano.

— Córka płacze dlatego, że matka płacze, a matka dlatego, że córka! Napijcie się po kieliszku i koniec! Lisi musi już pójść spać — śpieszyła ich donna Nela.

Wreszcie pochód ruszył.

Szli jak za pogrzebem, a nie jak orszak weselny.

Ludzie stawali we drzwiach i szepotali: — Biedna dziewczyna!...

W kościele organy zagrały „Ave Maria”.

Ksiądz powiedział im coś do ucha, goście całowali się z nimi i potrząsali im ręce.

Z kościoła wrócili do domu. Mieli oddzielny pokój w domu matki.

Marastella długo nie mogła się zdecydować, czy wejść do swego pokoju.

Don Lisi czekał. Marastella udawała, że jest czemś zajęta — chciała od-

Po krótkich cierpieniach zmarła 8 b. m. moja najukochańsza żona nasza droga matka i babcia

Leja z Frajsztatów Żerykier

przeżywszy lat 70.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się dnia 9 b.m. o g. 3 po poł. z domu żałoby Aleja 1 Maja 29.

O czym zawiadamiają pogrążeni w smutku

Mąż i dzieci.

Prawo i życie.

Zaczęło się od tancerki — skończyło się na zegarku.

Stefan Kowalski i Czesław Bugański byli dwoma przyjaciółmi. Mieszkali razem, razem pracowali i razem bawili się w wolnym czasie od pracy.

Pewnej niedzieli obydwa panowie udali się na zabawę do Helenowa, gdzie jak zwykle zbiera się „dobrowolne” towarzystwo z okolic Bałut i Helenowa. Po przełanieniu kilku fokstrotów, onestępów i bostonów udali się do bufetu.

Kolejki powtarzały się jedna za drugą, w krótkim też stosunkowo czasie obydwa przyjaciele, pod wpływem wypitego alkoholu, znaleźli się w różowych humorach. Po chwili obydwa wyszli z bufetu zacerpnąć świeżego powietrza.

W tem zobaczyli w towarzystwie jakiegoś pana piękną i szykowną kobietę. Spotkana pani przypała nadzwyczajnie do gustu jednemu z przyjaciół.

Gdy młoda para weszła do sali tanecznej, dwaj przyjaciele podążyli za nimi. Muzykanci z temperamentem zegrali polkę. Jeden z przyjaciół doszedł do skromnie siedzącej pani i zaprosił ją do tańca. W czasie tańca począł ją namiętnie przyciskać do siebie na co tan-

cerka zareagowała czynnie, policzkując pana Czesława na środku sali.

Powyższy fakt spowodował awanturę. Obecny na zabawie opiekun pięknej tancerki stanął w obronie pokrzywdzonej przedstawicielki pici słabej, co spowodowało bójkę między opiekunem a dwoma serdecznymi przyjaciółmi. Przyjaciele wspólnymi siłami przewrócili na ziemię opiekuna tancerki i zbili go.

Zawezwana policja aresztowała obu przyjaciół, jak również opiekuna pięknej tancerki.

Po drodze do komisariatu pobity przez przyjaciół p. Leon R. stwierdził brak złotego zegarka, o czym natychmiast zakomunikował eskortującemu go policjantowi.

Podczas osobistej rewizji obu przyjaciół znaleziono skradziony złoty zegarek u Czesława Bugajskiego.

Przed kilku dniami sprawa ta znalazła się na wokandzie sądu pokoju.

Po przesłuchaniu świadków sąd kazał Czesława Bugajskiego na 3 miesiące więzienia; Stefana Kowalskiego uniewinniono.

Tajemnicze samobójstwo w Okręgluku.

W okolicy Okręgluka znajduje się staw, który jest własnością niejakiego Świderka, utrzymującego się głównie z wypożyczania łódek na godziny różnym przygodnym wioślarzom.

Przed kilku dniami przybył do mieszkania p. Świderka jakiś elegancko ubrany młodzieniec prosiąc o sprzedanie mu szklanki mleka.

Nerwowe zachowanie się przybyłego zwróciło uwagę Świderka. Po zapłaceniu należności za mleko młodzieniec wyszedł z mieszkania i skierował się w stro-

nę stawu.

W pewnej chwili młodzieniec ów przeciął sznur trzymający na uwięzi wszystkie łódki, poczem podrzynając sobie gardło skoczył do stawu. Widząc to p. Świderka przybiegł z pomocą, wyciągnął prędko z krzaków ukrytą łódkę ratunkową chcąc wydostać z toni nieznanego. Po wyciągnięciu topielca stwierdzono skon przez poderżnięcie gardła.

Policja prowadzi energiczne dochodzenie celem ustalenia nazwiska denata. p.

wlec tę chwilę, gdy zostanie z nim sama w pierwszą noc poślubną.

Don Lisi przypomniał sobie w tej chwili, że nie był dziś na grobie pierwszej żony, dotychczas bowiem codziennie spełniał ten święty obowiązek.

Weszła jednak. Matka zatrzasnęła szybko drzwi.

— Zdejm chustkę, w izbie ciepło — zwróciła uwagę. — Jesteś teraz w swoim domu, możesz robić, co ci się podoba.

— No, chyba: Nie masz się czego obawiać — dodał don Lisi — przyzwyczajasz się potrochu, przyzwyczajasz...

— Ona taka nieśmiała... to też od urodzenia — usprawiedliwiała ją matka — ale to przejdzie... No, nie siedź przecież, jak kawał drewna!

Marastella spuściła głowę i milczała.

— Słyszysz co się do ciebie mówi? — spytała matka. — Co z ciebie za żona?

— Połóż się, może wypoczniesz... — radził mąż.

Marastella nie ruszała się z miejsca. Matka weszła do drugiego pokoju.

Zgaszono światła.

Na dworze była jasna, księżycowa noc.

Gwiazdy mrugały brwlanowemi oczyma, drzewa szumiły głośno i radośnie, w powietrzu unosił się zapach kwiatów.

Don Lisi wstał z miejsca.

— Nie ruszaj mnie!!! — krzyknęła przeraźliwie, cofając się w tył.

— Ależ uspokój się... — mówił jej

miękkim głosem — nie chciałem nawet dojść do ciebie... Idę zamknąć bramę..

Wyszedł na dwór.

Chciała w tej chwili uciec. Nie wiedziała którejdy. Złapałby ją zaraz. Nie puściłby.

Stanęła przy oknie i wpatrywała się w jaśń księżycową.

Blada jej twarz oblała się srebrnym światłem. Wyglądała jak meczenica na stosie.

Don Lisi szykował się do spania.

Nagle zerwała się.

— Muszę iść... Muszę iść... Puść mnie!...

— Dokąd idziesz! Poczekaj! Marastello!

— Puść! Nie przeszkadzaj! Muszę iść!...

Schwycił ją wpół.

— Tam na cmentarzu!

Schylił głowę. Powoli włożył marynarkę i wyszedł z nią razem.

Na cmentarzu była zupełna cisza. Białe krzyże wyciągały ramiona ku niebu. Milczące groby wyglądały poważnie i maiestatycznie.

Marastella zatrzymała się przed krzyżem, na którym widniał napis: „Tu leży Tini Sparti”. Rzuciła się na czarna ziemię i tak strasznie wybuchnęła płaczem że don Lisi bał się, by nie zemdląca.

A gdy uspokoiła się nieco, oddalił się cicho, schylił się nad grobem Nunziaty pierwszej swej żony i zalkał bezgłośnie.

Tłum. J. F.

Wiadomości sportowe.

L. K. S.—Ruch (G. Śląsk) 3:1 (1:0).

Dopiero w czwartek przed południem ogłoszono powyższe spotkanie, nie też dziwnego, że publiczność na zawodach nie dopisała.

Śląska drużyna „Ruch” została znacznie omlodzona, zwłaszcza zaś w linii ataku, gdzie środek ataku i lewy łącznik (obaj młodzi chłopcy) stanowią pierwszorzędną materię.

L. K. S. po zawodach z Union Oberschönweide wykazuje znaczną poprawę formy.

Zawody nie stały na zbyt wysokim poziomie.

Obie drużyny wykazały słaby start do piłki oraz znaczne braki techniczne.

Naogół jednak przewyższali łodzianie gości znacznie.

Już w pierwszych minutach gry, naciera L. K. S. ostro.

Dwa piękne strzały Fejra idą w aut. Z podania Durki bije ładnie Lange, lecz bramkarz gości chwytą pewnie.

W tej fazie ma L. K. S. znaczną przewagę: liczne strzały Langiego, albo Fejra grzezną w rękach świetnego bramkarza gości.

Tak silnego bombardowania bramki już dawno nie oglądano.

Wreszcie w 30 min. strzela Lange ostro w prawy róg i bramkarz gości po raz pierwszy kapituluje.

Goście dwuzajmniają się ładnym atakiem, lecz Fiszer broni.

Jeszcze kilka obustronnych ataków i pauza.

Po pauzie obraz gry nieco się zmienia. Goście atakują również raz za razem i gra staje się otwarta.

W tej fazie interwenjuje często Piotrowski.

W 12 min. wykorzystuje zamieszanie podbramkowe Fejr, strzelając ostro w róg.

W 3 min. później przerywa się lewy łącznik gości i zyskuje bramkę dla swych barw.

Teraz nacierają częściej goście. Tempo staje się osłabione.

W pojedynku z obroną gości wychodzi zwycięsko Fejr, strzelając trzecią bramkę dla L. K. S.

Jeszcze kilka obustronnych ataków i koniec.

Z gości wyróżnili się bramkarz, środek pomocy, lewy łącznik.

Z L. K. S. Hanke, Gabriel, Śledź. Sędziował b. słabo p. Salomonowicz.

Spectator.

Treningi prasy i artystów już się rozpoczęły.

W dniu wczorajszym odbył się pierwszy trening prasy i artystów. Wśród artystów znajduje się kilku lepszych footballistów.

WARSZAWA — POZNAŃ 2:0.

Polska Agencja Telegraficzna.

Poznań, 8 maja.

Dziś rozegrał się mecz piłki nożnej między drużynami reprezentacyjnymi Warszawy i Poznania, który zakończył się wynikiem 2 do 0 na korzyść Warszawy.

W. T. C. SKRA 2:0.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 8 maja.

Odbyły się tu dziś zawody piłki nożnej między warszawskim towarzystwem cyklistów a robotniczym klubem sportowym „Skra” W.T.C. zwyciężyło w stosunku 2 do 0 (0 do 0).

KOMUNIKACJA POWIETRZNA MOSKWA-KRÓLEWIEC.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 8 maja.

Komunikacja powietrzna między Królewcem a Moskwą zostaje wznowiona z dniem 10 maja br. Cztery razy tygodniowo kursować będą samoloty pocztowe i pasażerskie, wychodzące z Królestwa, a mianowicie w soboty, wtorki, środy i czwartki.

ZOWODY TEAMÓW KRAKOWSKICH

Polska Agencja Telegraficzna.

Kraków, 8 maja.

Dzisiejszy mecz piłki nożnej między teamem A i teamem B, zakończył się wynikiem 3 do 1 na korzyść teamu A.

NOWE REKORY LEKKOATLETYCZNE.

Warszawa, 8 maja.

W zawodach lekko-atletycznych ustanowiono nowe rekordy polskie: Bieg 300 metrów dla pań — pierwsza p. Kielichówna 55,4 sek. W rozstajnym biegu sztafetowym 10 na 100 wynik 1,59,5. W rzucie kulą Gefwig ustanowił rekord okręgu warszawskiego 11,99 met. W biegu na 3,000 metrów Łukaszewicz 9 min. 44,7 sekund. W trójskoku Sośnicki 12,56 metra.

PARYŻ - ALGIER.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 7 maja.

Lotnicy wojskowi udają się w tych dniach w nową podróż powietrzną z Paryża do Algieru i z powrotem. Mają oni nadzieję przebyć dystans między temi miastami, wynoszący 2600 km. w jeden dzień. Przypuszczalnie lot odbywać się będzie z szybkością 200 km. na godzinę z kilkogodzinnym odpoczynkiem w Algierze.

Trzeci dzień wyścigów konnych.

Warszawa, 8 maja.

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzisiejsze wyścigi konne w Warszawie. Rezultaty trzeciego dnia wyścigów konnych były następujące: Bieg pierwszy 2,100 metrów: 1) pięciolatek ogier „Zerwikaptr” 74 klg. pod porucznikiem Litewskim, 2) „Ryngraf”, 3) Karaib” wygrane w 2 min. 31 sekund o jedną długość. Bieg drugi: 2,100 metrów, 1) trzyletni ogier „Swit” 58 klg., dzokiej Górec ki, 2) „Boruta” wygrana 2 min. 25 i jedna czwarta sek. o jedną długość. Bieg trzeci 2,100 metrów, 1) sześciolatek ogier „Herson” 59 klg., dzokiej Sulekow, 2) „La maisonnette”, 3) „Lanolin”. Wygra-

na 2 minuty 23 sekundy o 10 długości. Bieg czwarty: 1,600 metrów: 1) trzyletni ogier „Bohater” 58 klg. dzokiej Dorosz, 2) „Cecora”, 3) „Beety Morgan”, 4) „Danae”, 5) Bienjoue”, 6) A la bonheur”. Wygrana w jedną minutę 48 i pół sekundy o półtorej długości. Bieg piąty: 1,600 metrów: 1) trzyletni ogier „Ten” 58 klg., dzokiej Górecki, 2) „Emir” Wygrana w jedną minutę 46 i pół sek. o jedną długość.

Bieg szósty 1,600 metrów: 1) czteroletnia klacz „Lotos” 50 klg. jeździec Nowak, 2) „Ulmen”, 3) „Surma”, 4) „Neil Desmond”, 5) „Pomme de terre” 6) „Halusia”. Wygrana w jedną minutę 45 i pół sekundy o krótką szyję.

Po turnieju szachowym w New-Yorku.

Problem szachowy obracał się ostatnio wokół dwóch pojęć: nowego i starego systemu.

Capablanca drogą własnych rozumowań i dociekań wynalazł odrębny sposób gry, oparty na intuicji gracza.

Capablanca nie filozofuje przy grze jak Rubinstein w swoim czasie. Lasker jest grającą maszyną, która zawsze musi wygrać, każdy jego ruch jest matematycznie obliczony.

Ponieważ Capablanca kieruje się w grze zasadami psychologicznymi, nie więc dziwnego, że nie może pokonać Laskiera — maszyny.

W każdym bądź razie turniej szachowy

w Wiedniu wykazał, że najlepszymi graczami są obecnie Capablanca i Lasker.

W grze szachowej jednak sztuka nie polega na tem, że ktoś wygrał, chodzi o to w jaki sposób wygrało.

Najprawdopodobniej przyszły turniej szachowy zastanowi się nad sprawą sposobów gry i nowe warunki udoskonalą ruchy graczy na szachownicy.

Już obecnie w Ameryce wyprowadza się konstrukcję nowej nauki szachów, która ma być traktowana na równi z naukami matematycznymi.

Przyszłość pokaże czy nauka w tym wypadku wypadnie na korzyść. G. K.

GIEŁDY.

GIEŁDA GDANSKA.

PAT. — GDANSK, 8 maja — Notowania w guldenach gdańskich. Czek na Warszawę 109.85—109.90, za dolarów 568.07—570.93, 100 złotych polskich 110.60—111.15, telegraficzna wypłata na Nowy Jork 570.57—573.43, na Zurych 101.82—102.13, na Berlin 131.171 — 131.829, na Paryż 36.30—36.50

GIEŁDA ZURYCHSKA.

PAT. — ZURYCH, 8 maja — Zamknięcie giełdy. Holandia 210.50 Nowy Jork 561.50 Londyn 24.61 Paryż 35.75 Medjolan 25.15 Praga 16.46 i jedna czwarta Budapeszt 0.0064 Belgrad 6.95 Sofja 4.10 Bukareszt 2.90 Wiedeń 0.0079 i jedna ósma

GIEŁDA LONDYŃSKA.

PAT. — LONDYN, 8 maja. Radjo — Zamknięcie giełdy Nowy Jork 437.43 Francja 69.20 Belgia 85.12 Włochy 97.62

Szwajcaria 24.61 i pół Hiszpanja 31.69 Portugalia 1.65 Holandia 11.68 i trzy czwarte Danja 25.69 Norwegja 31.375 Szwecja 16.565 Helsingfors 175.25 Niemcy 18,5 bilijona

GIEŁDA PARYSKA.

PAT. — PARYŻ, 8 maja Radjo — Zamknięcie giełdy Londyn 70.60 Nowy Jork 16.20 Belgja 81.50 Hiszpanja 223 Włochy 72.10 Szwajcaria 280 Norwegja 223 Szwecja 423.50 Praga 48.50 Rumunja 8.10 Wiedeń 22.50

CZYTAJCIE „EXPRESS WIECZORNY”

Teatr „SCALA” Gościnne występy niemieckiej operetki z Bielska. Dziś Frasquita

piątek o godz. 8.30 wiecz. operetka w 3-ach aktach Muzyka Fr. Lehara.

Dyrekcja Państwowych Zakładów Przemysłowo-Szkolnych w Piotrkowie, poszukuje natychmiast: 1) majstra-instruktora stolarskiego, znającego dobrze rysunki zawodowe stolarskie, 2) majstra instruktora koszykarskiego, 3) majstra-instruktora szrotkarskiego, i 4) majstra-instruktora szewskiego. Wszyscy muszą umieć biegle czytać, pisać i rachować tudzież sporządzać odnośne kalkulacje. Co do majstra-instruktora szewskiego, pożądanym jest aby tenże znał zarówno szewstwo jak i cholewkarstwo i uczył obu tych działów. Zgłoszenia w Dyrekcji tychże Zakładów z podaniem żądanych warunków. Posady stałe, warunki według umowy. 3304 3

Inteligentna para bezdzietna poszukuje umeblowanego pokoju Oferty do „Republiki” sub. „S. S. 42”. 3374-2

LEKARZ DENTYSTA Feliks Seidengart Zawadzka 10. Przyjmuje od godz. 10—3 i 1—7 pp.

Aparat fotograficzny salonowy, ze statywem, 3-ma kasetami, obiektywem Vogtlandera oraz 2 lampy elektryczne do sprzedania. Wiadomość: ul. Kilińskiego № 141, fotografia A.B.C.

Dr. T. Wysocki Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc. Pomorska (Środnia) 10. Przyjmuje od g. 12—2 i 5—7. Telef. 27—81.

Dr. med. P. Langbard Zawadzka 10 Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 9—1 5—8.

Dr. med. H. Bergson Akuszerja i chor. kobiece. Dzielna 6. TELEFON 1-64. Przyjmuje od 4—5 263—10

Samochód ciężarowy używany w dobrym stanie do sprzedania. Informacji udziela M. Reichman, Łódź N.-Cegielniana 20.

ROWERY B-cia Krzemieńscy Piotrkowska 178 Sprzedajemy na najdogodniejszych warunkach. 302—5

OGŁOSZENIA drobne Kupno i sprzed. Maszyny do pisania i liczenia nowe i używane poleca Sp. Handlowa Wojewódzki i Lezon Sienkiewicza № 35. tel. 18-34.

Rozmaite. Zaginął piesek sple biały, wabi się „Bobka” prosi się o odprawienie takowego na ulice Piotrkowską № 77 do Patrikejff z solidnym wynagrodzeniem. POTRZEBNA służąca. Zielona 14, m. 3. 305—3

Prenumerata: w Łodzi mk. 5,000,000 miesięcznie.—Zamiejscowa mk. 6,500,000 miesięcznie.—Z-agrańca mk. 12,000,000 miesięcznie. Odnoszenie do domu 520,000 mk.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: mk. 80,000 za wiersz milimetry (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE: mk. 100,000 za wiersz milimetry (na str. 8 szpalt). NADESŁANE: mk. 120,000 za wiersz milimetry (na str. 8 szpalt). NEKROLOGI: mk. 120,000 za wiersz milimetry (na str. 8 szpalt). Zarezerwowane i zastrzeżone, po tekście mk. 10,000,000. Zamieszacowe w złp. obliczonych po urzędowym kursie franka szwajcarskiego. Za wiersz wysokości 1 milimetra: W tekście drobne 75,000. Posady i poszukiwane 50,000. Najmniejsze ogłoszenie 750,000

Republika i Express Wieczorny łącznie 8.300,000 Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadom. Za wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. Marjan Nusbaum-Oltaszewski.—Czcionk. „Republiki”, Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 15.—Redaktor odp. Jan Urbach.